

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-812

2.11.2020

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Havarert varmepumpe – "bruddskade på bygningens rørledning" – plutselig?

Sikredes væske til væske-varmepumpe havarerte i desember 2019. I skaderapporten fremgikk det at varmepumpen havarerte på grunn av "lekkasje i veksler, skader i kompressor grunnet oljelekkasjen". Selskapet avsto sikredes krav om dekning, da skaden hadde oppstått i varmepumpen og ikke på en del av "bygningens rørledning", samt at skaden ikke hadde oppstått plutselig. Sikrede mente at varmepumpen måtte regnes som en del av bygningens rørledning, da den er knyttet til varmtvannsberederen og ivaretar samme funksjoner som annet utstyr som er omfattet av forsikringen. Tvist om hvorvidt skaden i varmepumpen er dekningsmessig etter forsikringsavtalen. Nemnda kom til at skaden ikke var dekningsmessig da det verken var dokumentert bruddskade på rørledning, eller at skaden var oppstått plutselig.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: ca. kr 60 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for havarert varmepumpe.

Sikredes forsikring omfatter bl.a.:

3.1 Bygninger som er angitt i forsikringsbeviset

Til bygning medregnes fastmontert utstyr som er vanlig for bygningens formål.

Vilkårenes pkt. 4 lister opp *hvilke skader* som dekkes av forsikringen:

4.2 Lynnedslag, elektrisk fenomen og brudd på bygningens elektriske kabler

Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning, også som følge av lyn og tordenvær.

4.4 Vann-/gass-/annen væskeskade og rørbrudd

Følgende dekkes:

- (...)
- bruddskade på bygningens rørledning for gass, vann og annen væske, herunder radiator, varmtvannsbereder eller beholder, oljetank, septiktank, pumper, drenskum, fyrkjele og lignende.

4.6 Andre plutselige og uforutsette skader

Unntatt er:

- (...)
- Skade som skyldes frost, materialfeil, rust, korrosjon, annen tæring, svak eller feilaktig konstruksjon, og uriktig montering.

Sikrede meldte fra til selskapet 30.12.19 om skade på varmepumpen. Varmepumpen ble ødelagt 23.12.19, og skaden er bekreftet av en rørlegger etter befarung.

Sikrede sendte selskapet en skaderapport og prisoverslag fra rørlegger, datert 30.1.20. Under overskriften "Varmepumpe havari, brudd i kjølesystem, oljelekkasje i kompressor", fremgår det at varmepumpen havarerte på grunn av "lekkasje i veksler, skader i kompressor grunnet oljelekkasjen".

Selskapet avsto sikredes krav om å få dekket skaden, med henvisning til at skaden ikke var omfattet av forsikringsvilkårene. Sikrede klaget til selskapet, men selskapet opprettholdt sin avgjørelse i saken.

Sikrede anfører at varmepumpen er en fast installasjon i bygningen og bør være dekket av forsikringen etter vilkårenes pkt. 3.1. Sikrede anfører at varmepumpen omfattes av pkt. 4.4 *Vann-/gass-/annen væskeskade og rørbrudd* fordi varmtvannsberederen i huset er en integrert del av varmepumpen, og at varmepumpe må omfattes av ordlyden "... og lignende" fordi den ivaretar det samme formålet som for eksempel en fyrkjele. Sikrede viser videre til at han trodde at forsikringen dekket huset med faste installasjoner. Sikrede er enig i at lekkasjen skjedde i kompressormodulen, og at årsaken er brudd på en rørledning, men er uenig med selskapet i at årsaken til lekkasjen er dårlig kvalitet på ledningene.

Sikrede avviser at FinKN-2020-286 er relevant, fordi den aktuelle saken omhandler en luft-til-luftvarmepumpe. Sikrede mener en væske-til-væskevarmepumpe er integrert på en helt annen måte, fordi den er fastmontert utstyr, som er koblet sammen med annet fastmontert utstyr, samt rørsystemet for varmtvann og rør i gulvet for vannbåren varme. Sikrede viser til at det i Arntzens *Forsikringsrett* (1995) på side 300 står:

Selskapets ansvar etter punkt 4.2.1 underpunkt 1 omfatter også skade ved utstrømming fra utstyr som er tilknyttet bygningens rørledning, så som septiktank, drenskum, varmtvannsbereder og –beholder, sanitærutstyr m.v.

Sikrede anfører derfor at hovedvarmtvannsberederen er integrert i varmepumpen, og at dette gjør den til "utstyr som er tilknyttet bygningens rørledning".

Sikrede anfører at han ikke har blitt informert om at han kunne få dekket undersøkelser og feilsøking av kompressormodulen av selskapet, slik selskapet gjorde i avgjørelsen FinKN-2020-286. Sikrede viser til at det i litteraturen er vist til tilfeller der selskapet tilbyr oppgjør ut fra formodningen om hva årsaken til skaden er i tilfeller der undersøkelsene er omfattende og kostnadskrevende. Det er derfor uforholdsmessig at sikrede skal risikere en stor ekstrakostnad for å prøve å dokumentere årsaken til bruddet.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skaden ikke er omfattet av forsikringen. Det er ikke dokumentert at årsaken til havariet er et elektrisk fenomen, jf. pkt. 4.2. Videre viser selskapet til at pkt. 4.4, som gjelder rørbrudd, ikke er aktuelt fordi bruddet som førte til lekkasjen i varmepumpens kompressor ikke skjedde på "bygningens rørledning". Selskapet viser også til at skaden er unntatt etter pkt. 4.6 fordi årsaken til lekkasjen trolig er dårlig kvalitet på ledningene, som må anses som en svak/feilaktig konstruksjon. Skaden kan heller ikke ha oppstått "plutselig", slik vilkåret oppstiller krav om.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på varmepumpe.

Forsikringen omfatter etter *pkt. 4.4*:

- bruddskade på bygningens rørledning for gass, vann og annen væske, herunder radiator, varmtvannsbereder eller beholder, oljetank, septiktank, pumper, drenskum, fyrkjele og lignende.

Det er klart at varmepumpen ikke er en "rørledning", og den er heller ikke nevnt som en installasjon som dekkes som en del av rørledningen. Spørsmålet er da om den faller under formuleringen "og lignende". Nemnda forstår saken slik at varmepumpen er en maskin som er koblet til bygningens ledningssystem for å lage varme, og kan som sådan sammenlignes med en fyrkjele. Nemnda behøver imidlertid ikke ta stilling til dette fordi den uansett mener det ikke dreier seg om bruddskade på rørledning. Skaden er beskrevet som "Varmepumpe havari, brudd i kjølesystem, oljelekkasje i kompressor", og "lekkasje i veksler, skader i kompressor grunnet oljelekkasjen". Nemnda forstår dette slik at det dreier seg om maskinskade, og ikke et rørledningsbrudd.

Pkt. 4.6 i vilkårene omfatter "andre plutselige og uforutsette skader". Ordlyden "plutselig" tilsier at skaden må ha oppstått raskt i motsetning til skader som utvikler seg over tid, men det fremgår ikke av vilkårene hvor raskt skaden må ha oppstått. Nemnda har imidlertid i flere saker sagt at skader som oppstår i løpet av en dag må regnes som "plutselig", men ikke skader som oppstår over flere døgn. Spørsmålet er om skaden på varmepumpen har oppstått plutselig.

Det er ikke fremlagt informasjon om tidsperspektivet for skaden. Sikrede har forklart at:

Ifølge rørleggeren kan årsaken også skyldes plutselige og uforutsett skade, men at det ikke er mulig å si noe konkret om dette da det kan være mange årsaker til bruddet på rørledningen. Rørleggeren mente årsaken kanskje kan avdekkes ved å feilsøke på kompressormodulen.

Nemnda forstår dette slik at det er uklart hva som var årsaken til skaden, og om den oppsto raskt eller over tid. Når det ikke er avdekket en konkret skadeårsak, fremstår det like sannsynlig at skaden har oppstått over tid, som at den har oppstått plutselig.

Sikrede anfører at:

Det er ikke lekkasjen som er skaden, men et brudd på en rørledning. Bruddet kan ha skjedd plutselig og uforutsett uavhengig av om lekkasjen som en følge av skaden skjer over tid.

Nemnda forstår situasjonen slik at det verken er dokumentert at bruddet i kjølesystemet skjedde plutselig, eller at lekkasjen gjorde det.

Nemnda peker for øvrig på at 4.6 har unntak for skade som alene rammer bl.a. maskin. Nemnda mener som nevnt det her dreier seg om en maskinskade, som da ikke er dekket.

Selskapet er etter dette ikke ansvarlig for skaden på varmepumpen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).